

OBLUDNIE (46) *av*

o oraz e jasne.

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII(XVIII) – XVIII w.

1. *Nieprawdziwie, nieszczerze, skrycie; simulate BartBydg, Modrz; falso Modrz (41) : OpecŻyw 128v; BartBydg 249; MurzNT 51v; BielKron 142; RejAp 142v; RejPos 209v marg; SkarJedn 140; Czárnoksięłkie omamienie niewiáftę w klaczę obłudnie obróciło. SkarŻyw 35 marg, 305; NiemObr 175; świat dáć nam zwierchny cíelefny pokoy y to nie długo y obłudnie może: ále ferdecznego y wnętrznego dáć nie może: SkarKaz 209b.*

W przeciwstawieniach: »jawnie, łagodnie, prawie (prawdziwie) (4), z serca, statecznie, w prawej szczyrości, wiernie (2) ... obłudnie« (11): Iedno tilko poethy abo oratory przyjmować mamy gdy cznotę chwałąc podwyłfzaią, á grzechy łtatecznie á nie obłudnie każą. *BielŻyw 11; MurzHist B2v; BielKom D2; RejWiz 7v; BibRadz II 12b marg; Mącz 33b; A ták człowiek poćiwy wciełzywłzy łie ták złemi iáko y dobrimi przykłády [...] ma tho v łiebie vważyć iáko sancta sanctorum/ iáko ma łobie przyiacielá y obierác/ y obrawłzy iáko mocno á nieodmiennie przy nim w łwey łtateczności łtać/ nie obłudnie ále w práwey łwczyrości RejZwierc 93v, 92v; SkarŻyw 552; CzechEp 383; PudłFr 62.*

Zwroty: »obłudnie się chlubić [czym]« (2): *OrzList f; [potrzeba nam takich królów, którzy by] nas do końcá płowác tym nie dopułzczáli: ktorzy miłością Rzeczypółpolitey/ obłudnie łye chlubiąc/ włzytkę Rzeczypółpolitą náłzę płuią. OrzRozm A2v.*

»obłudnie chwalić« [szyk zmienny] (2): Kto Cię chwali nań łie gniewałz: O cóżby temu wczynił/ Ktoryby Cię łełzcze gánił: Naydziełz coć chwali obłudnie/ A źle myłłac mowi cudnie *BierEz S; LubPs X3v.*

»obłudnie czynić« (1): Antychrist Papieź Rzymski, miał to włzytko obłudnie czynić [...] To łest, iż y chwałę Bożą zmyłłac miał, także też y czystość: á przedsię nie miał nic dbác o Bogá *CzechEp 416.*

»obłudnie iść« [szyk zmienny] (2): Pomni gdy tu wchodziłz brácie/ Iż też máią pieczę ná cie. Kto tędy idzie obłudnie/ Odpráwią go też niecudnie. *RejZwierc 236v; ZawJeft 43.*

»obłudnie się obchodzić [w tym: z kim (2), w czym (1)]« (4): *LubPs I2v; PaprPan O2v; A ná kogoby łię dowiedziano/ że łię w tem obłudnie obchodzi [Qui vero vel falso profiteri]/ ábo niepobożnym rzemiełtem łię báwi/ ábo nieprzyłtoynie żywie/ áby słufznymi kaźniámi był karan ModrzBaz 83; CiekPotr 79.*

»obłudnie się [w czym] sprawować« (1): Człowiek mądry nie ma w nienawiści zakonu/ á który łię w nim obłudnie łpráwue [at qui simulat in ea]/ łest iáko okręt w náwáłności. *BibRadz Eccli 33/2.*

»obłudnie trzymać [= przestrzegac]« (1): Pány łobie w łwey łiemni częłto odmieniáli/ Wiáry y obyczáie/ obłudnie trzymáli. *BielSat G4.*

»obłudnie zmyłłić« (1): A nietylko grzech máią w łobie ty rzeczy ktore nieprawđziwie áłbo obłudnie zmyłłiwłzy mowimy/ ále też y ty ktore także czynimy. *KuczKat 340.*

Szeregi: »obłudnie albo (i) nieprawdziwie« [szyk 1:1] (2): *KuczKat 340; [papieź] pány łą pánow/ choćiaż łię obłudnie y nieprawđziwie łługámi łług Bożych zowią. CzechEp 335.*

»obłudnie, nieszczyrze« (1): Ale nie tufzę áby to wrzędowi nászemu Polłkiemu [...] dla niektórych mogło flufznie być przypifano/ áby on też obłudnie/ nie fzczyrze etc. iáko Fáryzeufzowie czynić miał. *CzechEp* 165.

»(nie) omylnie (ani) obłudnie« (2): nas máło nie wiefłza połowicá iefł/ ktorzy fie ták y s Pánem fwoim y z bliźniami fwoiemi omylnie á obłudnie záchowuwamy. *RejPos* 251; *RejZwierc* 92v.

»obłudnie a na smowie« (1): Ale fię tá rzecz obłudnie á ná fmwie [*simulate et ex composito*] miedzy ftronámi toczyłá. Bo oná wfytká napásć/ z vczynienia wolnym obzálówanego/ obáliłá fię ná trzeciego/ ná ktorego to było vkowano. *ModrzBaz* 86.

»obłudnie, srogo« (1): O fczęścié/ iák obłudnie/ iáko frogo z námi Idźiefz? iák krótká rádość obfitemi łzami Nágradzałz? *ZawJeft* 43.

2. *Podstępnie, fałszywie, zdradliwie* (5) : A gdy to do nich mowił/ poczęli Pháryzeufzowie y Doktorowie bárzo nań nácierác/ y obłudnie go o wiele pytác [*coeperunt ... os eius opprimere de multis insidiantes*]/ czyháiac nań/ y fzukáiac żeby co włowili z vft iego *WujNT Luc* 11/53.

W przeciwstawieniu: »szczyrze ... obłudnie« (2): Otoż tákim żołnierzom/ iefli fie fzczyrze/ iefli też obłudnie pytáiącym/ á Ianá w czym podchwycić chcącym [...] ták mądrze y opátrznie Ian odpowiada *CzechRozm* 254; *CzechEp* 203.

Zwroty: »obłudnie myślic« (1): [*o złośnikach*] A nawyęcey o tym záváždy obłudnye myflili/ iákoby k wffzytkyemu złemu mnię tu przyprawili *LubPs* O2.

»obłudnie obchodzić się [z kim]« (1): [*tak Bóg obchodził się z szatanem*] iáko fię też fzátan nie fzczyrze ále obłudnie y zdrádliwie z rodzicámi nászymi obchodził *CzechEp* 203.

»wabić obłudnie« (1): Teżci w piłczzáleczkę ptafznik grawa cudnie/ Gdy ná łow fwoy wabi ptafzátká obłudnie. *Phil* H.

Szereg: »obłudnie i zdradliwie« (1): *CzechEp* 203 *cf* »obłudnie obchodzić się [z kim]«.

Synonimy: 1. *falesznie, fałszywie, kłamliwie, lżywie*; 2. *chytrze, falesznie, fałszywie, pokrycie, zdradliwie, zdradnie*.

Cf **NIEOBŁUDNIE**